

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

**PLA DE CONTINGÈNCIA
PER A LA DESESCALADA DEL CONFINAMENT
OCASIONAT PER LA COVID-19**

OSSMA

Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient

15 de Maig de 2020

PLA DE CONTINGÈNCIA

Índex

1. Introducció
2. Objecte
3. Abast
4. Definicions
5. Identificació del risc
6. Mesures organitzatives i fases de desescalada del confinament
 - 6.1 Mesures organitzatives
 - 6.2 Fases de desescalada del confinament
7. Procés de desescalada del confinament i de retorn a l'activitat presencial
 - 7.1 Consideracions generals per a la reincorporació per fases 1, 2 i 3
 - 7.2 Mesures estructurals bàsiques que s'han d'adoptar per a la reincorporació
 - 7.2.1 Edificis: accessos, circuits, senyalització
 - 7.2.2 Espais
 - 7.2.2.1 Espais comuns: neteja general, ventilació, lavabos, vestidors
 - 7.2.2.2 Espais de treball
 - 7.3 Mesures organitzatives bàsiques que s'han d'adoptar per a la reincorporació
 - 7.4 Mesures higièniques
 - 7.4.1 Mesures higièniques generals
 - 7.4.2 Mesures higièniques personals o individuals
 - 7.5 Prevenció de riscos i vigilància de la salut
 - 7.5.1 Avaluacions de risc
 - 7.5.2 Activitat sanitària
 - 7.6 Coordinació de l'activitat preventiva
 - 7.7 Alumnat: exàmens
 - 7.8 Fitxes annexes específiques

- A. Identificació i avaluació general del risc
- B. Neteja i desinfecció d'espais generals i d'espais de treball
- C. Mesures preventives en espais d'atenció al públic i altres espais singulars
- D. Mesures de prevenció en zones administratives comuns i laboratoris
- E. Equips de protecció individual i equips sanitaris
- F. Personal especialment sensible i grups vulnerables a la COVID-19
- G. Actuació davant possibles casos o simptomatologia
- H. Coordinació activitat preventiva
- I. Mesures de protecció a casa i en la mobilitat cap a la feina
- J. Activitat docent
- K. Activitat de l'OSSMA

1. Introducció

La greu crisi sanitària ocasionada per l'expansió de la COVID-19 va obligar la Universitat de Barcelona a emprendre tota una sèrie d'actuacions que van culminar amb la resolució del rector, de data 14 de març, de tancament de totes les instal·lacions i els edificis de la Universitat. En aquella resolució es van establir els serveis crítics que durant el tancament s'havien de prestar de manera indispensable, els quals van ser objecte de modificació el 30 de març.

A fi de planificar el retorn a l'activitat, sempre en cas que es mantingui la previsió actual, la UB va elaborar el Pla de desescalada del confinament, subjecte a les modificacions que siguin necessàries en funció de l'evolució de la pandèmia i de les instruccions i recomanacions de les autoritats competents. Aquell pla estableix que l'Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient (OSSMA) de la Universitat de Barcelona ha d'elaborar un **pla de contingència** per a la desescalada del confinament.

En atenció a aquesta demanda s'ha redactat aquest pla, basat en els coneixements i les recomanacions de les autoritats competents, tant de l'àmbit sanitari com de l'àmbit laboral (directrius generals del Ministeri de Sanitat i del Ministeri de Treball i directrius específiques per als serveis de prevenció de riscos laborals).¹ Per tant, es modificarà en la mesura que variïn aquestes recomanacions.

Aquest document s'ha de posar a disposició del Comitè de Seguretat i Salut i dels representants de les treballadores i treballadors per a la seva consulta i participació, i finalment l'ha d'aprovar el rector de la UB.

2. Objecte

L'objectiu d'aquest document és definir sota quines condicions de seguretat i mitjançant quins procediments s'ha de tornar a l'activitat presencial a les instal·lacions i els edificis de la UB, en les diferents fases previstes al Pla de desescalada del confinament.

El Pla de contingència es modificarà i s'adaptarà en funció de l'evolució de la pandèmia i de les recomanacions de les autoritats competents.

¹ <https://www.mscbs.gob.es/en/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/PrevencionRRL COVID-19.pdf>

3. Abast

Aquest pla s'adreça al personal de la UB i a totes aquelles persones degudament autoritzades que desenvolupin la seva activitat a les instal·lacions de la UB.

4. Definicions

Cas confirmat: cas que compleix el criteri de confirmació per laboratori, és a dir, al qual s'ha fet la prova PCR o el test de diagnòstic ràpid d'antigen o d'anticossos i ha donat positiu de SARS-CoV-2.

Cas possible: cas amb infecció respiratòria aguda lleu al qual no s'ha fet el test de diagnòstic microbiològic.

Contacte estret: persona que ha estat en contacte amb un cas confirmat, a una distància inferior als 2 metres durant almenys 15 minuts, sense portar l'equip de protecció adient.

Cas probable: cas d'infecció respiratòria aguda greu amb criteri clínic i radiològic compatible amb diagnòstic de COVID-19 no confirmat. Cas diagnosticat per vincle epidemiològic amb casos confirmats, ja sigui en l'àmbit de centres tancats o en l'àmbit familiar.

Grups vulnerables: amb l'evidència científica disponible en data 8 d'abril de 2020, el Ministeri de Sanitat ha definit com a grups vulnerables per COVID-19 les persones amb diabetis, malalties cardiovasculars (inclosa la hipertensió), malalties pulmonars cròniques, immunodeficiència o càncer en fase de tractament actiu; dones embarassades, i persones de més de seixanta anys.

Personal amb permís d'accés: personal de la UB i altre personal autoritzat expressament per les persones responsables corresponents de la UB que pot accedir als edificis.

Responsable: tota persona de la UB que, d'acord amb el Pla de prevenció, té assignades funcions específiques en matèria preventiva.²

Personal especialment sensible: personal que, per les seves característiques personals o pel seu estat biològic conegut, incloent-hi aquell que tingui reconeguda la situació de discapacitat física, psíquica o sensorial, sigui especialment sensible als riscos derivats del treball. Aquests aspectes s'han de tenir en compte en les avaluacions dels riscos i, en funció d'aquestes avaluacions, s'han d'adoptar les mesures de prevenció i protecció pertinents.

² <http://www.ub.edu/ossma/documentacio-prevencio/pla-de-prevencio/>

Persona especialment vulnerable: persona que presenta factors de risc relacionats amb el seu estat de salut, els quals poden fer preveure, amb criteris epidemiològics i clínics, una probabilitat més alta de desenvolupar la COVID-19 si s'exposa a SARS-CoV-2 o de presentar una evolució clínica desfavorable o més greu en cas de patir la malaltia. Li cal una atenció específica per evitar el risc de contagi.

5. Identificació del risc

El pla de contingència ha de tenir en compte la identificació el risc d'exposició al virus en les diferents activitats que es desenvolupen als centres de treball, i la proposta de mesures preventives en cada situació.

Cal tenir en compte, però, que en el cas actual de COVID-19 el risc no està directament relacionat amb l'activitat que es desenvolupa sinó amb la salut pública; per això la competència és del Ministeri de Sanitat i del Departament de Salut de la Generalitat i la base per identificar possibles situacions de risc i per determinar les mesures preventives són les instruccions que aquests organismes donen als serveis de prevenció en la situació d'alarma actual³ (**vegeu l'annex A**). També s'han tingut en compte les recomanacions del Consell de Relacions Laborals de Catalunya⁴ per a empreses i persones treballadores sobre actuacions vinculades a les situacions que es puguin produir per efecte del coronavirus SARS-CoV-2.

Les activitats que requereixen una avaluació i mesures de prevenció específiques les analitza i avalua personal tècnic de l'OSSMA, en el moment en què s'identifiquen (les poden identificar les persones treballadores, els seus caps, representants de les treballadores i treballadors o el mateix personal tècnic de l'OSSMA).

6. Mesures organitzatives i fases de desescalada del confinament

6.1 Mesures organitzatives

El Pla de desescalada del confinament estableix com a mesures organitzatives:

1. Treball a distància amb caràcter general

Per afavorir el compliment de la restricció de mobilitat de les treballadores i treballadors i el confinament domiciliari mentre sigui necessari, s'ha generalitzat amb caràcter temporal, i exclusivament als efectes de respondre a la situació d'alerta sanitària vigent,

³ https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/PrevencionRRLL_COVID-19.pdf

⁴ <https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/coronavirus/recomanacions-empreses-treballadors-crl.pdf>

el treball a distància per a tot el personal de la UB, llevat d'aquells casos en què el servei o l'activitat no es pot desenvolupar a distància, casos que es determinen en cada fase d'acord amb aquest document.

2. Treball presencial en llocs de treball específics

Només es treballa presencialment quan els serveis o les activitats que s'han de prestar no es poden desenvolupar a distància. Aquests casos es determinen en cada fase:

- **PDI:** només a partir de la fase 2 pot desenvolupar presencialment les activitats indispensables per garantir la finalització dels projectes de recerca, els contractes i els convenis que requereixen ineludiblement activitat presencial i que no es poden ajornar.
- **PAS:** en qualsevol de les fases pot accedir presencialment al lloc de treball si la naturalesa o les necessitats del servei ho requereixen.

Les persones responsables del PAS que hagi de prestar serveis crítics presencials han d'habilitar mesures de reorganització interna per reduir el nombre de persones treballadores exposats, mitjançant l'establiment de regles per evitar o reduir la freqüència i el tipus de contacte entre persones.

3. Altres situacions del PAS, regulades mitjançant instruccions de la Gerència.

4. Treball presencial de forma complementària al treball a distància, en les fases 3 i 4.

6.2 Fases de desescalada del confinament

La desescalada del confinament es fa de forma gradual, per fases i de forma asimètrica, tenint en compte l'àmbit d'activitat i les condicions físiques de cada centre.

Les fases d'aquesta desescalada a la UB són les següents:

Fase 1. Tancament total d'instal·lacions amb manteniment dels serveis crítics i preparació de la desescalada.

Fase 2. Obertura parcial d'edificis i instal·lacions per a tasques de recerca i prestació de serveis imprescindibles que no es poden dur a terme mitjançant treball a distància.

Fase 3. Obertura d'edificis i instal·lacions i retorn gradual del PDI i del PAS a l'activitat presencial.

Fase 4. Retorn a la docència presencial i recuperació de l'activitat ordinària.

En la fases 3 i 4 està permesa també la celebració de congressos, trobades, esdeveniments i seminaris en l'àmbit de la recerca científica i tècnica, el desenvolupament i la innovació promoguts per entitats públiques o privades. No podran superar la xifra de 30 assistents i, sempre que els assistents disposin dels equips de protecció adients i es compleixin les distàncies seguretat. També està permesa l'obertura de biblioteques per a les activitats de préstec i retorn de material.

7. Procés de desescalada del confinament i de retorn a l'activitat presencial (fases 2, 3 i 4)

7.1 Consideracions generals per a la reincorporació per fases 1, 2 i 3

El retorn a l'activitat presencial es fa de forma gradual i tenint en compte els principis indicats al Pla de desescalada del confinament. Aquest retorn requereix l'adopció de mesures preventives per minimitzar el risc de contagi per exposició al SARS-CoV-2, tant per l'activitat laboral com pel contacte interpersonal.

En cadascuna de les fases (2, 3 i 4) s'han d'adoptar les mesures que es detallen en aquest pla, les quals poden adaptar-se a les necessitats de cada situació concreta i s'han de revisar de manera permanent en funció de les actualitzacions que indiquin les autoritats competents.

En el retorn a l'activitat s'han de seguir les recomanacions de les autoritats sanitàries i les fases establertes en el Pla de desescalada del confinament. Tant en la Fase 1 actual – *Tancament total d'instal·lacions i manteniment dels serveis crítics i preparació de la desescalada*– com en la reincorporació en fase 2 –*realització de tasques de recerca i la prestació de serveis imprescindibles que no es poden realitzar mitjançant treball a distància*– i fase 3 –*obertura dels edificis i retorn gradual del PDI i PAS a l'activitat presencial* – **es recomana** que:

Fase 1

Amb serveis crítics formats per les persones que han estat nomenades per tal de garantir el funcionament, el manteniment i la seguretat dels edificis i les instal·lacions, dels sistemes informàtics i dels estabularis, i la continuïtat dels projectes de recerca. A aquest personal:

- Se'ls facilita informació general i una avaluació de riscos amb les mesures preventives per minimitzar la possibilitat de contagi per exposició a Sars-Cov-2.
- Se'ls lliura un qüestionari tecnicosanitari per detectar si pertanyen a grups de risc especial per formen part dels grup vulnerable a la Covid-19 establerts pel Ministeri de Sanitat o si són personal especialment sensible, d'acord amb la normativa de prevenció. Aquest

qüestionari ha servit també per detectar situacions tècniques que requereixen alguna intervenció (falta d'EPI, possibles contactes, ús de material compartit, etc.).

- Se'ls fa un seguiment, a càrrec de personal tècnic i sanitari de l'OSSMA, segons les respostes al qüestionari.

Fase 2

Només es reincorpora al treball presencial el personal l'activitat del qual és indispensable per garantir la finalització dels projectes de recerca, els contractes i els convenis que no es poden ajornar, així com el personal dels Centres Científics i Tecnològics (CCiTUB) i d'altres serveis imprescindibles, havent establert prèviament les mesures organitzatives necessàries.

- No es creu necessària la planificació o l'esglaonament als centres, atès que afecta una quantitat baixa de persones per edifici.
- Sí que es considera necessari un esglaonament del personal dels CCiTUB (a l'edifici del carrer de Solé i Sabarís), consensuat amb el seu director, per garantir el compliment de les mesures de distància interpersonal i de flexibilitat horària (amb delimitació de dos o tres torns d'entrada) i les altres mesures organitzatives en relació amb els usuaris (cita prèvia, atenció telemàtica).

Fase 3

Tenint en compte les necessitats del servei, la persona responsable de la unitat, un cop proposades i acordades les mesures organitzatives corresponents, estableix una reincorporació esglaonada del seu personal que garanteixi el compliment de les mesures preventives i de distància interpersonal.

En cap cas poden incorporar-se a la feina:

- Persones amb simptomatologia.
- Persones que convisquin o hagin estat en contacte, els darrers 14 dies, amb persones que presentin símptomes d'infecció respiratòria aguda (febre, tos, dificultat respiratòria, etc.), fins que finalitzi el termini de seguretat recomanat per les autoritats sanitàries.
- Personal especialment sensible i personal pertanyent als grups vulnerables, mentre el Servei Mèdic no en determini l'aptitud per al treball.

El PDI i el PAS que hagi d'incorporar-se presencialment a la feina i es trobi inclòs en algun dels grups vulnerables a la COVID-19 definits pel Ministeri de Sanitat, o que hagi estat declarat personal que requereix protecció especial, abans d'incorporar-se a la feina ha de posar-se en contacte amb el Servei Mèdic i emplenar el qüestionari de vulnerabilitat a la COVID-19, que trobarà al web de l'OSSMA, per tal que en faci l'avaluació oportuna. La incorporació d'aquestes persones ha d'estar vinculada a les indicacions de l'OSSMA i només

es pot iniciar una vegada s'hagi dut a terme aquesta avaluació i, si escau, s'hagin adoptat les mesures preventives que corresponguin.

És responsabilitat de cada persona informar de forma veraç de les condicions abans indicades i, en cas de dubte, contactar amb el Servei Mèdic.

Tampoc no s'incorpora a la feina:

- El PAS i PDI que pugui dur a terme la seva activitat en la modalitat de treball a distància.
- El PAS i PDI l'activitat dels quals no estigui inclosa en els supòsits d'incorporació establerts per a cada fase.
- El PAS que disposi del permís per a tota la jornada per deures inexcusables de caràcter públic a l'empara de l'article 48j de l'Estatut bàsic de l'empleat públic i l'article 46.2c del Conveni col·lectiu del PAS de les universitats públiques catalanes.

7.2 Mesures estructurals bàsiques que s'han d'adoptar per a la reincorporació

7.2.1 Edificis: accessos, circuits, senyalització

- I. En cas que sigui viable s'ha d'establir una única via d'entrada, diferent de la de sortida. S'ha de senyalitzar adientment, així com les vies de circulació preferents pels espais comuns en què es desplaça una quantitat important de personal. A la fase 2 únicament hi haurà un punt d'accés que serà alhora d'entrada i sortida.
- II. Les vies d'evacuació han de ser practicables mentre hi hagi personal a l'edifici; si escau, s'han d'habilitar sistemes dissuasius per evitar l'ús indegut d'aquestes vies.
- III. Establir un sistema d'autorització d'entrada del personal.
- IV. El personal de vigilància o del punt d'informació ha de controlar l'entrada als edificis de les persones que tinguin permís d'accés. La programació perquè l'accés sigui esglaonat correspon a la persona responsable de l'edifici.
- V. La persona responsable de cada centre ha d'arbitrar les fórmules adients per al subministrament de les mascaretes quirúrgiques o higièniques. En la fase 2 es proposa que sigui la persona que controla l'entrada qui faciliti la mascareta i les successives reposicions contra el lliurament de la mascareta ja utilitzada.
- VI. Només es permet entrar als edificis a les persones que tenen permís d'accés i a les que han de fer gestions que no poden fer-se a distància, amb cita prèvia programada.
- VII. El personal que hagi de lliurar material no pot accedir a l'edifici sense l'autorització corresponent.

- VIII. S'ha d'accedir a les plantes superiors dels edificis per les escales. L'ús de l'ascensor es limitarà al mínim imprescindible i l'ocupació màxima serà d'una persona, llevat de casos que requereixin assistència. Tenen preferència per utilitzar l'ascensor les persones amb alguna discapacitat.
- IX. En cas que els equips d'intervenció, en cas d'emergència, no disposessin de tot el personal necessari, el cap d'emergència ha de revisar i adaptar el protocol per garantir al màxim possible la possibilitat de fer front a qualsevol situació d'emergència.

7.2.2 Espais

7.2.2.1 Espais comuns: neteja general, ventilació, lavabos i vestidors.

A. Neteja general

La Unitat de Manteniment (**vegeu l'annex B**) ha de definir amb l'empresa de neteja dels edificis i amb l'OSSMA el protocol de neteja i verificació per:

- a) Garantir l'aprovisionament del material de neteja necessari (lleixiu i altres desinfectants autoritzats) per dur a terme les tasques d'higienització reforçada diària (neteja general d'espais i específica de lavabos, subministrament de sabó als lavabos, etc.).
- b) Reforçar les tasques de neteja de tots els espais, amb especial atenció a les superfícies amb què es contacta més freqüentment: finestres, poms de portes, taules, ordinadors i, en general, material d'ús habitual.
- c) Intensificar la neteja d'aquells espais, mobiliari i/o eines que s'utilitzin en dos torns. En llocs singulars (estabularis, laboratoris, etc.) és la persona responsable d'aquests espais qui estableix amb l'administració corresponent les necessitats concretes.
- d) Destinar, a cada àrea, un recipient específic de la fracció resta, preferentment amb tapa, per a la gestió adequada dels materials residuals (mocadors, tovallolletes de neteja, etc.). En la fase 2 es recomana tenir almenys un recipient a l'entrada de l'edifici.

B. Ventilació general

- a) Ventilació natural: si és possible, durant l'activitat diària el personal de neteja ha de ventilar els espais durant almenys 10 minuts.
- b) Ventilació forçada: cal reforçar la ventilació mitjançant els sistemes de climatització per renovar l'aire dels espais. El personal de manteniment ha de netejar els filtres d'aire amb la màxima freqüència possible.

La Unitat de Manteniment pot arbitrar altres mesures que consideri adients per garantir una ventilació eficaç.

C. Lavabos

- a) L'ocupació màxima dels lavabos per part dels usuaris serà d'una persona llevat dels que puguin necessitar assistència i s'han de netejar almenys sis cops al dia.
- b) Els espais sanitaris s'han de senyalitzar de forma adient i han de disposar de cartells informatius.

D. Vestidors

- a) Poden accedir als vestidors un màxim de dues persones simultàniament, sempre que es respecti la distància interpersonal de seguretat. Queda a criteri de la persona responsable de l'activitat establir altres condicions sempre que es respecti aquesta distància mínima.
- b) Les taquilles són d'ús individual.
- c) No es permet utilitzar les dutxes.

7.2.2.2 Espais de treball

- a) **Requeriments generals** per al compliment de les recomanacions sanitàries, que ha d'establir la persona responsable de l'espai de treball o de la unitat:
 - I. S'ha de prioritzar el treball a distància.
 - II. S'ha de facilitar informació general sobre el risc.
 - III. Les tasques i els processos laborals s'han de planificar per tal que el personal pugui mantenir la distància interpersonal de com a mínim 2 metres.
 - IV. Si el treball es presencial en espais comuns oberts: s'establiran les mesures organitzatives adients que permetin mantenir la distància interpersonal de 2m.
 - V. Cal fer els ajustaments organitzatius que calguin per evitar el risc de coincidència massiva de persones treballadores o no. Es considera que existeix aquest risc de coincidència massiva quan no hi hagi expectatives raonables de que es respecti la distància mínima de seguretat.
 - VI. En cas de no poder complir els requisits, cal establir barreres físiques o bé organitzar torns o flexibilitzar els horaris per tal que es pugui per complir la distància interpersonal de 2 metres.
 - VII. Es considera que les condicions de distància interpersonal aconsellades es compleixen si el personal porta el material de protecció adient.
 - VIII. Si la infraestructura, la maquinària o la tipologia d'activitat no permeten adoptar cap de les solucions indicades, s'ha de consultar l'OSSMA, atès que aquesta situació pot requerir l'avaluació corresponent per part del personal tècnic.
 - IX. En els espais en què s'hagin de compartir equips, la persona responsable de la unitat ha de designar la persona o persones que els poden utilitzar, procurant reduir el nombre al mínim possible. Els equips o les parts d'aquests equips que es manipulin s'han de desinfectar amb gel hidroalcohòlic a cada canvi d'usuari.

X. A les sales de reunions s'ha de limitar l'aforament a un terç ($\frac{1}{3}$) i garantir sempre la distància interpersonal mínima de 2 metres. Si no es pot garantir, s'ha de reduir l'aforament fins a aconseguir aquesta distància mínima.

b) **Àrees de gestió administrativa en general**, considerades de risc baix de contagi:

- I. A les àrees de gestió administrativa en què no es faci atenció presencial al públic de manera específica, s'han de tenir en compte les recomanacions habituals (distanciament de com a mínim 2 metres i ús, si escau, d'equips o d'elements de minimització del risc de contagi per exposició, com ara mampares, barreres amb mobiliari d'oficines, etc.) **(vegeu l'annex D)**.
- II. El personal ha de complementar la neteja general del seu espai de treball i material (taula, teclat, ratolí i altres perifèrics manipulables com ara telèfons, interruptors, etc.) amb tovalloles o gel hidroalcohòlic.

c) **Àrees amb activitats amb risc de contagi** (espais d'atenció al públic, laboratoris):

- I. A les àrees d'atenció al públic s'han d'implementar mesures preventives estructurals i d'activitat per minimitzar el contacte entre el personal i el públic (mampares de protecció, espais mínim de seguretat) **(vegeu l'annex C)**.
- II. Als laboratoris de recerca:
 - S'ha de procurar no compartir taulell ni estris. En cas de compartir equips, s'ha de netejar la part manipulada després de cada ús.
 - S'han de senyalitzar els requeriments generals a l'entrada.

Per a més detalls, **vegeu l'annex D**.

7.3. Mesures organitzatives bàsiques que s'han d'adoptar per a la reincorporació

Criteris generals en el retorn a l'activitat:

1. Des de l'OSSMA es facilitarà informació general a tot el personal sobre els riscos i les recomanacions sanitàries, mitjançant els canals que siguin més adients en cada fase (web, tríptics, enllaços a webs del Ministeri de Sanitat, etc.).
2. La reincorporació ha de guiar-se pel principi de minimitzar el risc de contagi. Les activitats que comportin risc per aglomeració de persones s'han d'evitar o planificar adientment.
3. Les tasques i els processos laborals també s'han de planificar perquè el personal pugui mantenir sempre la distància interpersonal de 2 metres. Si cal, s'han de planificar torns, redistribuir tasques, etc.
4. S'han d'evitar reunions presencials i fomentar les videoconferències.

7.4 Mesures higièniques

7.4.1 Mesures higièniques generals

I. Normes higièniques generals comunes (ús d'espais, d'eines, de material comú, residus, etc.)

- A. S'han de seguir les recomanacions de les autoritats competents.
- B. Cal complir les normes específiques a les àrees d'atenció al públic (**vegeu l'annex C**).
- C. Si és possible, s'han de mantenir les portes obertes per evitar el contacte reiterat amb poms i manetes i facilitar la ventilació dels espais.
- D. Tot el material d'higiene personal (mascaretes, guants, tovalloles d'un sol ús, etc.) ha de dipositar-se a la fracció resta, en papereres o contenidors preferentment protegits amb tapa.

II. Equips de protecció i equips sanitaris

- A. La necessitat d'utilitzar equips de protecció individual (EPI) la determina l'activitat habitual que es duu a terme d'acord amb l'avaluació de riscos corresponent i, en la situació actual de risc de contagi de COVID-19, les recomanacions de les autoritats sanitàries per a determinades persones i/o activitats (**vegeu l'annex E**).
- B. Si les condicions actuals de COVID-19 obliguen a modificar les condicions de treball (com ara una feina que obligatòriament s'havia de fer entre dues persones sense mantenir la distància de seguretat exigida, treball de camp, etc.), cal revisar l'avaluació de riscos i proposar les noves mesures preventives que escaiguin.
- C. Com a mesura preventiva addicional a l'indicat pel Ministeri de Sanitat,⁵ a la UB **es recomana dur la mascareta quirúrgica com a equip sanitari per minimitzar el risc de contagi durant l'activitat laboral.**

En el cas que, per qualsevol motiu, no es pugui mantenir la distància interpersonal de 2 metres, L'ÚS DE LA MASCARETA QUIRÚRGICA ÉS OBLIGATORI.

III. Aliments i aigua

- A. Atès que els serveis de restauració romanen tancats, es recomana al personal que es programi i limiti al màxim el consum d'aliments en els espais de treball i que els porti de casa. El menjar s'ha de consumir a l'exterior dels edificis sempre que sigui possible.
- B. Tot i que es disposa d'aigua potable als lavabos i els dispensadors d'aigua, es recomana extreure la higiene dels objectes i les fonts que s'utilitzin (rentar els gots amb sabó, netejar els polsadors i comandaments, etc.) i, en darrer extrem, portar l'aigua de casa.

⁵ https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Recomendaciones_uso_mascarillas_ambito_comunitario.pdf

7.4.2 Mesures higièniques personals o individuals

I. Normes higièniques individuals

- A. S'han de seguir sempre les recomanacions generals de les autoritats sanitàries.
- B. Cal mantenir sempre la distància interpersonal de 2 metres.
- C. Cal rentar-se freqüentment les mans amb aigua i sabó o amb solució hidroalcohòlica.
- D. El personal que treballa de forma presencial rebrà una mascareta quirúrgica UNE-EN 14683:2019+AC:2019 o una mascareta higiènica no reutilitzable UNE-0064-1 per utilitzar-la a la feina, i guants UNE-EN ISO 374-5:2016. Aquest material es reposarà en funció de les necessitats i la disponibilitat. En cas que no n'hi hagi disponibilitat, s'haurà de revisar la tasca per determinar si es pot continuar amb la feina o si s'ha d'aturar o modificar per evitar el risc. Cada persona treballadora és responsable de l'ús i el manteniment d'aquest material, tenint en compte l'escassetat **(vegeu l'annex E)**.
- E. El personal que atén el públic i, en general, tothom qui manipula documentació, llibres, paquets o altre material de procedència externa o material d'ús compartit ha de tenir guants a la seva disposició —de forma centralitzada, en un punt determinat— per fer-ne ús en cas necessari **(vegeu l'annex C)**.
- F. Es recomana portar mascareta durant tota la jornada laboral, a més de mantenir sempre la distància interpersonal de com a mínim 2 metres. En el cas de dirigir-se a zones comunes per fer alguna activitat, portar mascareta és obligatori.
- G. Cal evitar, en la mesura del possible, l'ús de material i d'equips d'altres persones. En el cas de material compartit (fotocopiadores, telèfons, etc.), cal assegurar la neteja i desinfecció exhaustiva de la zona de contacte després de cada ús.

II. Presència de símptomes

Si una persona presenta símptomes compatibles amb COVID-19 al lloc de treball, s'ha de posar una mascareta quirúrgica, avisar el seu cap, retirar-se de l'activitat professional, aïllar-se al seu domicili i avisar el personal sanitari de l'OSSMA **(vegeu l'annex G)**.

III. Neteja d'eines de treball personal i organització d'espais per a la neteja general

- A. Cada persona és responsable que el seu entorn de treball estigui net i ordenat.
- B. Cal facilitar la feina del personal de neteja quan es finalitza la jornada laboral, deixant buides les superfícies (taules, lleixes, etc.) sempre que sigui possible.
- C. Les deixalles (com ara tovalloles i altres elements d'higiene personal) s'han de llençar als contenidors específics (contenidors de fracció resta preferentment amb tapa).
- D. Abans de començar la jornada, s'ha de netejar el material d'ús personal més freqüent: superfície de la taula, telèfon, teclat de l'ordinador.

7.5 Prevenció de riscos i vigilància de la salut

7.5.1 Avaluacions de risc

I. Avaluació general del risc d'exposició a SARS-CoV-2

La identificació i avaluació de riscos generals —específica per a aquesta situació— és d'aplicació al personal de la UB que ha d'accedir al seu lloc de treball de forma presencial. No s'identificaran els factors de risc de l'activitat habitual que aquest personal porta a terme a les instal·lacions de la UB, sinó que només es determinaran possibles factors de risc i mesures preventives que tot el personal que accedeix als centres ha de tenir presents per minimitzar el risc de contagi **(vegeu l'annex A)**.

II. Avaluació especial de determinades activitats modificades a causa de la COVID-19

Els tècnics de l'OSSMA avaluen els riscos específics de l'activitat habitual que s'hagi modificat a conseqüència de la COVID-19. És responsabilitat del cap de la unitat afectada i de la mateixa persona treballadora informar d'aquesta situació els tècnics de l'OSSMA perquè en puguin fer l'avaluació. També pot ser que la detectin els representants del personal o el mateix personal tècnic de l'OSSMA.

7.5.2 Activitat sanitària

I. Atenció al personal

L'atenció al personal ha de ser principalment telemàtica. Quan sigui necessària una actuació presencial, el Servei Mèdic establirà la manera com s'organitza i es programa la visita, si escau mitjançant cita prèvia.

II. Personal especialment sensible

Si el personal especialment sensible ha de desenvolupar la seva activitat presencialment, s'han d'adoptar mesures preventives específiques segons els riscos derivats del seu lloc de treball, per fer-lo compatible amb el seu estat de salut. Habitualment, aquestes mesures ja s'han adoptat prèviament. Si, a més, aquest personal pertany al grup de persones vulnerables, s'han d'afegir les mesures preventives relacionades amb la minimització del risc de contagi **(vegeu l'annex F)**.

III. Personal vulnerable a la COVID-19

Requereix una atenció específica per aconseguir unes condicions de treball sense risc de contagi **(vegeu l'annex F)**.

7.6 Coordinació de l'activitat preventiva

La coordinació de l'activitat preventiva amb les empreses que duen a terme la seva activitat als edificis de la UB s'ha de fer, amb caràcter general, en les mateixes condicions que abans de l'inici de

la pandèmia. Ara bé, atesa la situació actual, la coordinació amb les empreses que duen a terme activitats de recerca en col·laboració amb personal de la UB —Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS), Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), Centre de Recerca Biomèdica en Xarxa (CIBER), Fundació Bosch i Gimpera (FBG), etc.— es pot fer mitjançant una certificació de la persona responsable d'aquesta empresa que acrediti el compliment dels requisits preventius exigits per la normativa i la vigilància del compliment de les normes de prevenció de la UB, en tant que empresa principal **(vegeu l'annex H)**.

7.7 Alumnat: exàmens

A l'**annex J** es proposen una sèrie de recomanacions amb l'objectiu d'intentar complir els requeriments de les autoritats, en cas que s'hagin de dur activitats acadèmiques específiques.

7.8 Fitxes annexes específiques

S'han elaborat fitxes específiques amb l'objectiu d'explicar, amb el màxim detall possible, determinades actuacions complexes indicades amb caràcter genèric en els diversos apartats d'aquest pla:

- A. Identificació i avaluació general del risc**
- B. Neteja i desinfecció d'espais generals i d'espais de treball**
- C. Mesures preventives en espais d'atenció al públic i altres espais singulars**
- D. Mesures de prevenció en zones administratives comunes i laboratoris**
- E. Equips de protecció individual i equips sanitaris**
- F. Personal especialment sensible i grups vulnerables a la COVID-19**
- G. Actuació davant possibles casos o simptomatologia**
- H. Coordinació de l'activitat preventiva**
- I. Mesures de protecció a casa i en la mobilitat cap a la feina**
- J. Activitat docent**
- K. Activitat de l'OSSMA**

ANNEXOS

A. Identificació i avaluació general del risc

La informació continguda en aquesta fitxa s'ha elaborat seguint les instruccions que el Ministeri de Sanitat tramet als serveis de prevenció en l'actual situació d'alarma per SARS-CoV-2.⁶ També s'han tingut en compte les recomanacions del Consell de Relacions Laborals de Catalunya⁷ per a empreses i persones treballadores sobre actuacions vinculades a les situacions que es puguin produir per l'efecte del coronavirus SARS-CoV-2.

L'objectiu és identificar i avaluar riscos generals, en la situació específica actual. És d'aplicació al personal de la UB que ha d'accedir al lloc de treball de forma presencial.

És important destacar que la COVID-19 és una malaltia no relacionada amb l'àmbit laboral i sobre la qual té la competència Salut Pública, de manera que totes les mesures de prevenció són les que marquen les autoritats competents. En cas de dubte, les pautes d'actuació que s'han de seguir són sempre les que determinin el Ministeri de Sanitat i el Departament de Salut de la Generalitat.

Com que la COVID-19 és una malaltia comuna que es transmet per contacte amb persones infectades, les mesures de prevenció, en qualsevol escenari i activitat, han d'anar encaminades a reduir el risc de contagi, tant durant els desplaçaments al lloc de treball i des del lloc de treball, com per possible contacte amb persones infectades a l'entorn de treball.

Les mesures preventives bàsiques són:

- Es recomana el Treballar a distància
- No anar a la feina si es tenen símptomes de COVID-19.
- En cas de ser persona vulnerable o d'haver estat amb un contacte estret o amb un possible cas, consultar el Servei Mèdic abans d'anar a la feina.
- Anar a la feina a peu, en bicicleta o amb vehicle propi. Al transport públic, mantenir les distàncies.

Un cop a la feina:

- Mantingueu una higiene exhaustiva i renteu-vos les mans.

Tabla 1. Escenarios de riesgo de exposición al coronavirus SARS-CoV-2 en el entorno laboral

EXPOSICIÓN DE RIESGO	EXPOSICIÓN DE BAJO RIESGO	BAJA PROBABILIDAD DE EXPOSICIÓN
Personal sanitario asistencial y no asistencial que atiende a una persona sintomática.	Personal sanitario cuya actividad laboral no incluye contacto estrecho con una persona sintomática, por ejemplo: — Acompañantes para traslado. — Celadores, camilleros, trabajadores de limpieza.	Trabajadores sin atención directa al público, o a más de 2 metro de distancia, o con medidas de protección colectiva que evitan el contacto, por ejemplo: — Personal administrativo. — Técnicos de transporte sanitario con barrera colectiva, sin contacto directo con el paciente. — Conductores de transportes públicos.
Técnicos de transporte sanitario, si hay contacto directo con la persona sintomática trasladada.	Personal de laboratorio responsable de las pruebas de diagnóstico virológico.	— Personal de seguridad. — Policías/Guardias Civiles — Personal aduanero. — Bomberos y personal de salvamento. — Empleados de instituciones penitenciarias.
Tripulación medios de transporte (aéreo, marítimo o terrestre) que atiende durante el viaje a una persona sintomática procedente de una zona de riesgo.	Personal no sanitario que tenga contacto con material sanitario, fómites o desechos posiblemente contaminados.	
Situaciones en las que no se puede evitar un contacto estrecho en el trabajo con una persona sintomática.	Ayuda a domicilio de contactos asintomáticos.	
REQUERIMIENTOS		
En función de la evaluación específica del riesgo de exposición de cada caso: componentes de EPI de protección biológica y, en ciertas circunstancias, de protección frente a aerosoles y frente a salpicaduras.	En función de la evaluación específica del riesgo de cada caso: componentes de EPI de protección biológica.	No necesario uso de EPI. En ciertas situaciones (falta de cooperación de una persona sintomática): — protección respiratoria, — guantes de protección.

⁶ https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/PrevencionRRLL_COVID-19.pdf

⁷ <https://treballiafersocials.gencat.cat/web/.content/01departament/coronavirus/recomanacions-empreses-treballadors-crl.pdf>

- Mantingueu la distància interpersonal de com a mínim 2 metres.
- Eviteu el contacte (abraçades, encaixades de mans...).
- Feu servir els elements de protecció que se us facilitin en cada cas.

D'acord amb el que s'indica en el Procediment per a l'avaluació i aplicació de mesures preventives front a la COVID-19, entenem que, en termes generals, per a les persones que duen a terme la seva activitat a la UB, ens trobem dins de l'escenari de **baixa probabilitat d'exposició** i no és obligatori l'ús d'EPI però sí d'altres elements de protecció (mascaretes quirúrgiques o higièniques, guants de nitril, etc.), quan siguin necessaris per complir les recomanacions de les autoritats sanitàries.

B. Neteja i desinfecció d'espais generals i d'espais de treball

La neteja i desinfecció dels espais és clau per limitar la supervivència del virus a les superfícies i per disminuir la seva capacitat de propagació.

a) La **Unitat de Manteniment** ha de definir amb les persones responsables dels edificis, l'empresa de neteja i l'OSSMA el protocol de neteja i verificació corresponent, amb l'objectiu de:

- I. Garantir les condicions de seguretat del personal de l'empresa de neteja i del personal de la UB.
- II. Garantir l'aprovisionament del material de neteja necessari (lleixiu i altres desinfectants autoritzats) per dur a terme les tasques d'higienització reforçada diària (neteja general d'espais i específica de lavabos, subministrament de sabó als lavabos, etc.).
- III. Reforçar les tasques de neteja de tots els espais, amb especial atenció a les àrees amb més densitat de persones i a les superfícies de contacte més freqüent: finestres, poms de portes, cadires, taules, ordinadors, telèfons i, en general, material d'ús habitual.
- IV. Intensificar la neteja dels espais, el mobiliari i les eines que s'utilitzin en dos torns. En espais compartits es farà després de cada ús. En llocs singulars (estabularis, laboratoris, etc.), és la persona responsable d'aquests espais qui estableix les necessitats concretes amb l'administració corresponent.
- V. Indicar a les empreses que resta sense efecte la prohibició de neteja amb lleixiu.
- VI. Destinar, a cada àrea, un recipient específic de la fracció resta, preferentment amb tapa, que es netejarà un cop al dia per a la gestió adequada del material residual (mocadors, tovalloles de neteja, etc.).
- VII. Garantir que qualsevol persona que presenti símptomes compatibles amb COVID-19 al lloc de treball es posa una mascareta quirúrgica, avisa l'empresa i la persona responsable de l'edifici, es retira de la seva activitat professional i s'aïlla al seu domicili.

b) El **personal de neteja** ha de:

- I. Netejar amb aigua i sabó (o amb els detergents habituals) les superfícies susceptibles d'afavorir la transmissió (terra, parets, finestres, etc.).
- II. Desinfectar les superfícies i els objectes d'ús habitual amb lleixiu o amb una solució d'hipoclorit sòdic amb 1000 ppm de clor actiu,⁸ deixant almenys 5 minuts sense assecar, o fent servir viricides autoritzats.⁹
- III. Ventilar els espais mentre s'està netejant, obrint les finestres durant almenys 10 minuts.

⁸ <https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/neteja-desinfeccio-espais-exterior-concurrencia-humana.pdf>

⁹ https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Listado_virucidas.pdf

- IV. Senyalitzar els espais desinfectats amb un registre que es deixarà a cada unitat, per evitar la neteja reforçada d'espais que no s'utilitzen (aules, laboratoris, etc.).
 - V. Netejar les zones d'entrada als edificis polvoritzant l'espai obert mitjançant motxilles polvoritzadores amb hipoclorit sòdic⁹, quan no hi hagi persones a prop.
 - VI. Disposar dels equips de protecció corresponents (guants, mascaretes, ulleres i vestit adequat a l'activitat que s'ha de dur a terme) dels que es desfaran de forma segura un cop utilitzats i seguir les normes d'higiene i distanciament interpersonal establerts per les autoritats competents i per la UB.
- c) Les **persones responsables de les unitats** han de gestionar que les zones associades a casos possibles o a casos confirmats es netegin i desinfectin de forma rigorosa i específica un cop se n'hagi tingut coneixement.
-

C. Mesures preventives en espais d'atenció al públic i altres espais singulars

Els espais d'atenció al públic requereixen una atenció especial. Cal establir mesures específiques per evitar el contagi de persones treballadores, companys i usuaris.

Mesures prèvies al contacte amb el públic:

- Només es poden atendre visites relacionades amb el treball.
- Només es poden atendre visites de persones que hagin de fer alguna gestió que sigui impossible de fer per altres vies (telefònica, telemàtica, etc.).
- Les visites de personal de la UB aliè a l'espai específic es tracten com les visites externes.
- Les visites s'han de programar per torns, per tal que el públic o el personal visitant pugui mantenir la distància de 2 metres (cal penjar un anunci al web del centre i avisar per correu electrònic general que cal demanar cita prèvia).

Mesures organitzatives generals:

- Treballar a distància.
- Garantir una distància de seguretat de com a mínim 2 metres.
- Establir un aforament màxim a l'espai que permeti mantenir la distància de seguretat, si escau controlant l'accés a l'entrada i fent que la gent que espera respecti la distància interpersonal mitjançant la senyalització corresponent.
- Habilitar mesures de protecció col·lectiva: mampares de separació o altres sistemes.
- Facilitar equips de protecció individual i altres elements sanitaris de protecció:
 - Pantalla facial, si escau.
 - Mascaretes quirúrgiques i guants (si s'ha de manipular material).
- Facilitar gel hidroalcohòlic:
 - Per desinfectar les mans, en cas de no portar guants, quan s'hagi d'agafar material.
 - Per desinfectar el material (amb un drap humitejat en solució hidroalcohòlica).

Mesures estructurals específiques per al lloc de treball:

Les mesures estructurals específiques s'afegeixen a les generals ja indicades, o intenten concretar-les. L'objectiu, per a tots els espais que s'indiquen a continuació, és minimitzar el contacte entre les persones que treballen en aquests espais (les mesures estan ordenades segons la prioritat) i entre aquestes persones i el públic, per mitjans físics de protecció col·lectiva.

Punts d'informació

A més de respectar les mesures generals, cal disposar de mesures estructurals adients a l'espai en què s'atén el públic. Tot i que en cada edifici els punts d'informació són singulars i diferents, es recomana:

- Col·locar una mampara de separació en el punt en què es fa l'atenció al públic:
 - Ha de ser transparent, resistent als cops i s'ha de poder desinfectar fàcilment.
 - Ha de cobrir des del mostrador fins a una alçada de 2 metres des del terra (si es treballa dempeus) o 0,80 metres per sobre de la taula (si es treballa assegut), i ha de ser com a mínim tan ampla com l'espai obert entre l'interior i l'exterior del punt d'informació en què es pretén interactuar. Si l'espai és molt ample, se'n pot delimitar un de més curt i senyalitzar-lo de forma adient.
 - Preferiblement ha de tenir una ranura de 15 cm d'altura, a la part inferior, per poder passar-hi objectes de poc volum. Si això és inviable o s'han de passar objectes de més volum, es pot habilitar un espai en què es deixi el paquet i el reculli el personal del punt d'informació.
 - El model de mampara ha de ser el que s'ajusti millor a l'espai específic que s'ha de protegir.
- Per a la recepció d'objectes provinents de l'exterior (claus, paquets o altre material), tenir ja la mascareta i els guants posats. El material que es rep s'ha de desinfectar amb gel hidroalcohòlic.
- Senyalitzar la distància al terra perquè, en cas que més d'una persona acudeixi al punt d'informació, qui estigui esperant se situï a la distància de seguretat. S'impedirà l'accés dels usuaris a zones no habilitades.

Secretaries

Igual que al punt d'informació, cal diferenciar la separació externa (cap al públic) de la separació interna (respecte dels companys). La situació interna té el mateix tractament que qualsevol altre espai de treball diàfan compartit. L'externa té la mateixa consideració que els punts d'informació:

- Mampara de les mateixes característiques que als punts d'informació. Si la secretaria és de finestreta, la mampara només n'ha de cobrir la superfície afegint-hi uns marges de seguretat suficients.
- Recollida d'objectes en les mateixes condicions que als punts d'informació. Si hi ha diverses finestretes, se'n pot habilitar una d'intermèdia que s'obri només per a aquesta funció.

Biblioteques

Estan obertes a l'alumnat només per a gestió interna i per a l'intercanvi de material de préstec o similar (lliurament de llibres o d'altres materials o objectes). Igual que en els casos anteriors, cal aplicar mesures organitzatives prioritàries:

- El personal que no atén el públic ha de seguir les recomanacions que s'estableixen a l'apartat *Administració de departaments i oficines*.

- El personal que fa l'intercanvi de material requereix la mateixa infraestructura que el personal dels punts d'informació.
- L'aforament es reduirà a 30% per garantir les mesures de distància social
- Es clausuraran els ordinadors d'accés públic, catàlegs en línia i altres catàlegs que, només podrà utilitzar el personal de la biblioteca.
- En el procediment d'intercanvi de material procedent de l'exterior cal extremar les mesures de seguretat de forma exhaustiva, especialment pel que fa a l'ús obligatori de guants i desinfecció amb la solució hidroalcohòlica després de cada objecte lliurat procedent de l'exterior. El procediment serà:
 - El material serà sol·licitat per l'usuari i lliurat pel personal.
 - Un cop consultades, es dipositaran separades entre sí, en un lloc apartat, prèviament condicionat, durant almenys 14 dies. No es desinfectaran els llibres i publicacions en paper.
- Les col·leccions d'accés lliure romandran tancades.
- En el espai de la biblioteca, de forma visible, s'instal·laran cartells i altres documents informatius sobre mesures higièniques i sanitàries per al correcte ús dels serveis bibliotecaris.

Administració de departaments i oficines assimilables

Només s'atenen visites de persones (de la mateixa UB o externes) que hagin de fer alguna **gestió que sigui impossible de fer per altres vies** (telefònica, telemàtica, etc.). Conseqüentment, s'entén que el volum de persones que s'haurà d'atendre diàriament no serà elevat.

Les persones encarregades de rebre els visitants, el personal extern, el correu o els transportistes (si se'ls permet l'entrada a l'edifici) han de seguir les indicacions següents:

- Posar un cartell a la porta d'accés informant que cal picar a la porta i esperar a dos metres de distància (s'ha de marcar a terra una línia que delimiti la distància a qui vulgui accedir).
- Portar mascareta quirúrgica i guants, especialment si els intercanvis són freqüents o el personal ho demana.
- Mantenir la distància de seguretat en tot moment. Si cal intercanviar algun paper o objecte, s'ha de deixar en una taula o similar perquè l'altra persona el pugui agafar.
- Desinfectar el paquet entregat amb gel hidroalcohòlic. En cas que el paquet es pugui fer malbé en el procés de desinfecció, no es pot manipular sense guants. Cal informar al llarg de la cadena de lliurament del paquet si ja s'ha desinfectat o no.

Altres llocs de treball administratiu susceptibles d'atendre personal

Hi pot haver altres llocs no indicats en què s'hagi d'atendre necessàriament personal extern o intern, o bé en què la disposició de l'espai faci difícil respectar les mesures de seguretat generals. En aquests casos, s'han de determinar de forma més personalitzada les mesures preventives que s'han d'adoptar, sempre tenint en compte que:

- Si no es pot resoldre organitzativament, cal analitzar la situació per si cal ubicar mampares transparents de separació o bé dotar de pantalles facials individuals.
 - Sempre s'han d'utilitzar mascaretes sanitàries i guants de protecció, tant a la zona de treball amb accés necessari a zones compartides com en l'accés a l'ús de dispositius comuns (impressores, telèfons...), documents de consulta compartits (llibres, carpetes). Alhora, s'ha d'intentar reduir al màxim l'ús d'aquests dispositius i documents.
 - Les zones d'espera s'han de senyalitzar en el paviment per evitar la invasió de l'àrea mínima i esperar de manera ordenada.
-

D. Mesures preventives en zones administratives generals i laboratoris

Mesures estructurals generals

L'objectiu de les mesures és minimitzar, per mitjans físics, el contacte entre el personal i el públic. Aquestes mesures són:

- Mantenir la distància de seguretat, de com a mínim 2 metres.
- Establir un aforament màxim a l'espai que permeti mantenir la distància de seguretat, disminuint el personal present o reorganitzant els llocs de treball.
- Facilitar equips de protecció individual o elements sanitaris de protecció que permetin minimitzar el risc de contagi:
 - Pantalles facials.
 - Mascaretes quirúrgiques i guants (si s'ha de manipular material)
- Facilitar gel hidroalcohòlic per desinfectar el material que s'hagi d'agafar.

Àrees administratives

Cal distingir la distància entre llocs de treball de la que hi ha entre un lloc de treball i un distribuïdor (passadís, vestíbul, etc.). El desplaçament pel passadís dificulta el compliment de la distància interpersonal.

Per garantir la seguretat, s'ha de definir en quins espais cal instal·lar barreres (mampares) i quines característiques han de complir per separar adequadament els llocs de treball. La decisió sobre on s'han de posar mampares correspon a les persones responsables dels espais, amb assessorament, si cal, de l'OSSMA, un cop conegudes les mesures de prevenció que s'han de garantir.

Característiques generals de les mampares:

- Transparents, resistent a l'impacte i de fàcil desinfecció.
- D'una alçada de 2 metres des del terra si es treballa dempeus o de 0,80 metres per sobre de la taula si es treballa assegut.
- Si el lloc no requereix visibilitat a través de la barrera, aquesta barrera es pot aixecar amb el mobiliari propi de l'oficina (armaris, lleixes, etc.), sempre que impedeixin completament el pas de l'aire i que l'alçada sigui la indicada en el punt anterior.

Atesa la gran quantitat de llocs de treball que hi ha a la Universitat, resulta inviable decidir sobre la idoneïtat de col·locar o no proteccions col·lectives en tots i cadascun d'aquests espais. Per això es defineixen situacions genèriques que ajudin a establir un criteri per a qui n'hagi de decidir la idoneïtat.

Possibles distribucions de les mampares:

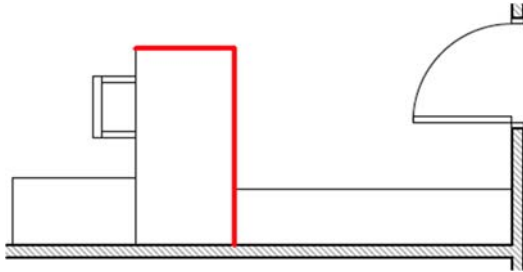

Figura 1.

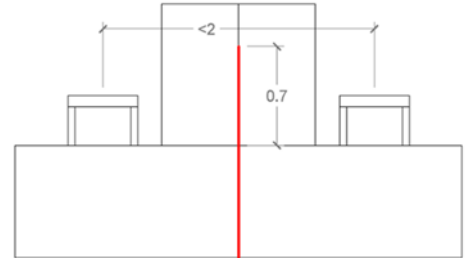

Figura 2. Agrupació de dos

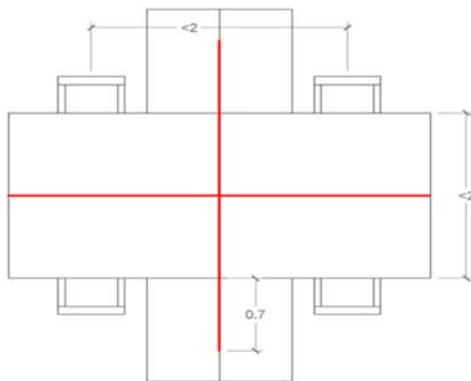

Figura 3. Agrupació de quatre

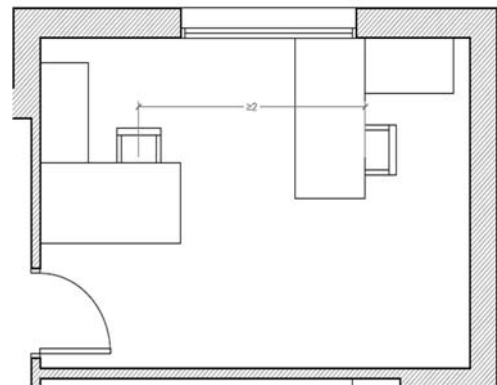

Figura 4. Despatx compartit

Cal tenir en compte que es poden produir desplaçaments de personal al voltant dels llocs de treball, en passadissos, vestíbuls, etc., situacions en les quals difícilment es pot mantenir la distància de seguretat de 2 metres. Per això cal establir mesures individuals (ús de mascaretes sanitàries).

Laboratoris

A la majoria de laboratoris i sales de recerca, l'espai lliure entre mobiliari i aparells és molt reduït, per la qual cosa és difícil mantenir la distància mínima de seguretat exigible. No passa el mateix amb les zones de despatxos.

No és adient l'ús de mampares, perquè haurien de tenir 2 metres d'alt ja que el personal està dempeus i s'haurien de col·locar tant en el sentit longitudinal del taulell de treball (separant persones que estiguin cara a cara) com en sentit perpendicular (separant llocs de treball que estiguin de costat, sobresortint prou del taulell de treball per separar també les persones que els ocupin). Tot i així, no es cobriria la possibilitat de contagi durant els desplaçaments. Per tant, **la proposta de mampares és inviable als laboratoris.**

Tenint en compte, a més, la mobilitat del personal investigador dins el laboratori, és complicat pensar en les proteccions d'aquest espai com en les d'una oficina (mampares); per tant, **l'única opció és l'ús de mascaretes**. Ni tan sols serien viables en taules corregudes de laboratori on es treballa amb ordinador, perquè els passadissos són molt estrets.

Cal, doncs, prioritzar l'ús individual (no simultani) de laboratoris petits per part del personal i, en els grans, dissenyar els espais de treball a distàncies suficients i ús de proteccions (mascaretes, ulleres o pantalles facials, guants) segons el tipus, la dimensió i les característiques del laboratori. Altres persones han de conèixer aquest ús en solitari del laboratori per poder auxiliar ràpidament en cas d'incident.

E. Equips de protecció individual (EPI) i equips sanitaris

La necessitat d'utilitzar EPI la determinen l'activitat que es duu a terme, l'avaluació de riscos corresponent i, en la situació actual de risc de contagi de COVID-19, les autoritats sanitàries.

La consideració d'EPI l'estableix la normativa; per tant, llevat de les mascaretes FFP2, la resta és material de protecció sanitària i d'higiene. El grau de protecció de cada tipus de mascareta és diferent.¹⁰

A més dels equips que habitualment utilitza el personal per dur a terme la seva activitat, el material de protecció específic que s'utilitza a la UB per a la COVID-19 és el següent:

- mascaretes FFP2 sense vàlvula d'exhalació (UNE-EN 149), únicament per als llocs de treball indicats segons l'avaluació de riscos
- ulleres de seguretat o pantalles facials
- mascaretes sanitàries (quirúrgiques)¹¹ de tipus II o IIR (UNE-EN 14683:2019+AC:2019), per als llocs de treball o les activitats en què és difícil mantenir sempre la distància de seguretat i s'han de reposar periòdicament
- mascaretes higièniques no reutilitzables (UNE 0064-1)
- guants (UNE-EN ISO 374-5:2016)
- gel hidroalcohòlic (70 % alcohol)

Com a mesura preventiva addicional a l'indicat pel Ministeri de Sanitat,¹² a la UB **es RECOMANA dur la mascareta quirúrgica** com a equip de protecció sanitari per minimitzar el risc de contagi durant l'activitat laboral. **En el cas que, per qualsevol motiu, no es pugui mantenir la distància interpersonal de 2 metres, L'ÚS DE LA MASCARETA QUIRÚRGICA ÉS OBLIGATORI.**

Es permet que el personal porti la seva pròpia mascareta, però s'ha de responsabilitzar que compleix les garanties de qualitat.

Han de disposar obligatòriament de guants:¹³

- Totes les unitats d'atenció al públic i en què es manipulin paquets, llibres, etc., com ara punts d'informació, biblioteques, magatzems generals de tot tipus (de publicacions, de gestió de residus), servei de làmina prima, etc.

¹⁰ https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Recomendaciones_uso_mascarillas_ambito_comunitario.pdf

¹¹ <https://www.mutuauniversal.net/export/sites/webpublica/.content/documentos/pdfs/Como-usar-la-mascarilla.pdf>

¹² https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/Recomendaciones_uso_mascarillas_ambito_comunitario.pdf

¹³ <https://www.mutuauniversal.net/export/sites/webpublica/.content/documentos/pdfs/Como-usar-los-guantes.pdf>

- Totes les unitats en general, per si alguna persona els necessita puntualment per fer alguna activitat. No és obligatori ni aconsellable que, de forma general, tothom porti guants durant la seva activitat, atès que només protegeixen del contagi si es fan servir correctament i poden generar una falsa sensació de seguretat.
- Tot el personal ha de tenir permanentment a la seva disposició en el lloc de treball gels hidroalcohòlics o desinfectants amb activitat viricida, autoritzat, per a la neteja de les mans, o quan no sigui possible, aigua i sabó.

Han de disposar de gel hidroalcohòlic de desinfecció: tots els edificis, a l'entrada (cal habilitar els dispensadors), totes les unitats d'atenció al públic i totes les unitats en què es manipulin paquets, llibres, etc., com ara punts d'informació, biblioteques, magatzems generals de tot tipus (de publicacions, de gestió de residus), sales de dissecció, servei de làmina prima, CCiTUB, etc., les unitats o zones amb material que utilitzi més d'un operari, com ara fotocopiadores multiusuari, impressores, carretons de transport, etc., i unitats amb torns de treball així com les unitats que tinguin els serveis higiènics molt distants.

Cal disposar de l'aprovisionament suficient, especialment de guants i mascaretes quirúrgiques. En el cas de les FFP2, són imprescindibles quan així ho estableixi el servei de prevenció de riscos laborals per dur a terme la tasca.

L'adquisició, les característiques i el lliurament dels equips de protecció als centres és responsabilitat de la Gerència; el control del seu ús, de les persones responsables de cada unitat, i el manteniment del material i el seu ús responsable, del personal.

F. Personal especialment sensible i grups vulnerables a la COVID-19

D'acord amb la normativa vigent, és necessari adoptar mesures específiques per minimitzar el risc de transmissió al personal considerat especialment sensible (PES) que hagi de treballar de forma presencial.

El personal de la UB ja considerat especialment sensible i tot aquell que formi part d'un dels grups vulnerables a la COVID-19 definits pel Ministeri de Sanitat, i ateses les seves patologies prèvies, medicament identificades i diagnosticades per les autoritats sanitàries i que no pugui dur a terme la seva activitat a distància, **no ha d'acudir al centre de treball**. Ha de posar-se en contacte amb el Servei Mèdic i emplenar el qüestionari de vulnerabilitat a la COVID-19 que trobarà al web de l'OSSMA, per tal que l'OSSMA en faci l'avaluació oportuna. Ser considerada persona vulnerable no suposa automàticament ser considerada persona especialment sensible. És el Servei Mèdic qui estableix, si escau, i de forma coordinada amb els tècnics de prevenció, les actuacions que corresponguin, i qui les comunica a les unitats afectades i a la direcció de Recursos Humans. La incorporació presencial a la feina d'aquestes persones ha d'estar vinculada a les indicacions de l'OSSMA i només es pot iniciar una vegada s'hagi dut a terme aquesta avaluació i, si escau, s'hagin adoptat les mesures preventives que corresponguin.

Amb l'evidència científica disponible a data 8 d'abril de 2020, el Ministeri de Sanitat ha definit com a principals grups vulnerables a la COVID-19 les persones que es troben en alguna d'aquestes situacions:

- diabetis
- malalties cardiovasculars, inclosa la hipertensió
- malalties cròniques pulmonars o renals
- immunodeficiència
- càncer en fase de tractament actiu
- embaràs
- més de 60 anys

D'acord amb els criteris del Ministeri de Sanitat, aquests grups vulnerables tenen la condició de PES (art. 25 de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals) i, per tant, s'han d'adoptar les accions que escaiguin per evitar la seva exposició al risc, mitjançant l'adopció de mesures organitzatives, equips de protecció col·lectiva o EPI.

El procés de comunicació de cada persona considerada especialment sensible o pertanyent a qualsevol dels grups vulnerables segueix el protocol següent:

- L'OSSMA elabora el qüestionari sobre els grups vulnerables, en el qual, a banda de les diferents preguntes referides a la situació mèdica, s'inclouen preguntes de tipus tècnic per ajudar a definir l'activitat que es desenvolupa i les condicions de treball. Aquest qüestionari estarà a l'abast de tot el personal a la pàgina principal del web de l'OSSMA.

- La UB informarà tot el personal, mitjançant l'òrgan que consideri adient, sobre la situació i la necessitat que tot el personal que es trobi dins d'un grup vulnerable ho faci saber al Servei Mèdic emplenant el qüestionari establert a l'efecte.

Aquest qüestionari es tramet al Servei Mèdic, que garanteix en tot moment la protecció de dades de la informació mèdica facilitada. El Servei Mèdic, havent fet les actuacions que consideri necessàries (consulta, demanda de documentació justificativa, demanda d'avaluació de riscos específica dels tècnics de l'OSSMA, etc.):

- Avalua la possible consideració de PES en relació amb el risc d'infecció de SARS-CoV-2.
- Estableix la naturalesa de la sensibilitat especial.
- Emet l'informe corresponent indicant si cal adoptar mesures preventives, com ara l'adaptació del lloc de treball, o qualsevol altra que estimi adient.
- Comunica a la persona, a les unitats afectades i a Recursos Humans la informació corresponent.

G. Actuació davant possibles casos o simptomatologia

- Si una persona presenta símptomes compatibles de COVID-19 al lloc de treball, s'ha de posar una mascareta quirúrgica, avisar el seu cap, retirar-se de la seva activitat professional, aïllar-se al seu domicili i avisar el personal sanitari de l'OSSMA mitjançant l'adreça electrònica medicinadeltreball.ossma@ub.edu o les autoritats sanitàries corresponents (CAP, 061) i seguir les seves instruccions. L'OSSMA durà a terme la cerca i gestió de contactes, la sol·licitud d'incapacitat temporal al metge de família i farà el seguiment de la persona treballadora tan bon punt tingui coneixement de la situació.
 - Cadascú és responsable de controlar-se la temperatura i l'estat de salut en general. Si es presenta qualsevol patologia associada a la COVID-19 (tos, febre, dificultat per respirar, etc.), no s'ha d'anar a la feina. S'ha de contactar amb el Servei Mèdic mitjançant l'adreça electrònica medicinadeltreball.ossma@ub.edu o amb les autoritats sanitàries corresponents (CAP, 061) i seguir les seves instruccions.
 - En cas de no tenir símptomes però haver estat en contacte estret amb algú amb COVID-19 o amb símptomes (contacte amb convivents, familiars o altres durant almenys 15 minuts a una distància inferior a 2 metres), tampoc no s'ha d'anar a la feina. Primer s'ha de contactar amb el Servei Mèdic mitjançant l'adreça electrònica medicinadeltreball.ossma@ub.edu i seguir les seves instruccions.
 - En cas que la persona no sigui treballadora de la UB, s'ha de fer el mateix que s'indica en els punts anteriors. El Servei Mèdic avisarà els tècnics en prevenció per fer les gestions adients d'acord amb allò establert en la coordinació d'activitats preventives.
-

H. Coordinació de l'activitat preventiva

La coordinació de l'activitat preventiva amb les empreses que duen a terme la seva activitat als edificis de la UB s'ha de desenvolupar en les mateixes condicions que abans de l'inici de la pandèmia. Cal, però, fer incidència en les accions addicionals següents:

a) Tot el personal de les empreses ha de complir les mateixes normes de seguretat establertes amb caràcter general per al personal de la UB.

b) En cap cas es pot incorporar al seu lloc de treball a la UB:

- El personal que presenti simptomatologia.
- El personal que convisqui o que hagi estat en contacte, els darrers 14 dies, amb algú que presenti símptomes, fins que finalitzi el termini de seguretat recomanat per les autoritats sanitàries.

c) L'OSSMA facilitarà informació a totes les empreses concurrents als edificis de la UB sobre les seves condicions de treball:

- Empreses concurrents que duen a terme activitats de recerca en col·laboració amb personal de la UB (IDIBAPS, IDIBELL, CIBER, etc.): atesa la situació actual, la coordinació es pot fer mitjançant una certificació de la persona responsable d'aquesta empresa que garanteixi el compliment dels requisits exigits per la normativa de prevenció i la vigilància del compliment d'aquestes normes part de la UB, en tant que empresa principal.
- Resta d'empreses de serveis: se'ls requereix, de forma coordinada amb la Unitat de Manteniment, el protocol de seguretat enfront de la COVID-19 que hagin establert per al seu personal. Aquest protocol s'haurà d'adaptar, si escau, als requeriments de la UB en general i, en particular, a cadascuna de les fases de reincorporació del seu personal.

d) Les persones responsables de la **Unitat de Manteniment**:

- Definiran, amb l'empresa de neteja dels edificis i l'OSSMA, el protocol de neteja i desinfecció adient i el sistema de verificació, així com les altres activitats que s'hagin de desenvolupar (ventilació, dispensadors de sabó, accés als vestidors...).
- Establiran, amb la resta d'empreses contractades, protocols adaptats a la situació que correspongui en funció de la fase de desescalada del confinament.

e) Les empreses estan obligades a facilitar al seu personal:

- Informació del personal especialment sensible i del personal pertanyent a grups vulnerables a la COVID-19 definits pel Ministeri de Sanitat.
- Protecció correcta. Totes les tasques s'han de fer amb els equips de protecció adients.

- Material perquè la roba de treball es posi en una bossa i es tanqui, fins al lloc on se'n faci el rentat habitual (a 60-90 graus).
 - Informació sobre els possibles casos a la UB i la seva gestió.
-

I. Mesures de protecció a casa i en la mobilitat al lloc de treball

Tant en l'estada a casa com durant el transport de casa a la feina o viceversa, s'han de seguir les recomanacions generals de les autoritats sanitàries. Són especialment importants les recomanacions que fan referència a la distància interpersonal i les relacionades amb persones amb simptomatologia o contactes estrets.

En els desplaçaments:

- Sempre que es pugui, s'han de prioritzar les opcions de mobilitat que garanteixin millor la distància interpersonal de 2 metres. Per això, de forma excepcional i atesa la situació actual, s'ha de prioritzar el transport individual i anar a peu, en bicicleta o amb vehicle personal (patinet o similars, motocicleta —millor si és elèctrica— o, en darrer cas, automòbil).
 - Si s'agafa el cotxe, cal extremar-ne la neteja i, si les normes ho permeten i no es viatja sol, s'ha de procurar que a l'interior del vehicle els usuaris mantinguin la màxima distància possible.
 - Si s'agafa el transport públic, s'ha de portar obligatòriament una mascareta higiènica. Si es viatja o es coincideix amb companys, s'ha de mantenir la distància interpersonal.
-

J. Activitat docent

En cas que s'hagin de dur a terme activitats acadèmiques presencials (que no s'hagin pogut desenvolupar a distància), i en funció de l'evolució de la pandèmia:

- Cal establir **mesures organitzatives** per tal que:
 - Es mantingui la distància interpersonal de com a mínim 2 metres.
 - L'accés a les aules es faci de manera ordenada. Perquè els diferents grups no se solapin, cal establir horaris d'accés.
 - No se superi l'aforament permès.
 - Es disposi els alumnes a les taules de la forma adient. El lliurament i la recollida de material estiguin organitzats.
 - En la organització de classes pràctiques, quan no es pugui mantenir la distància de seguretat es disposarà d'equips de protecció individuals que constaran de una mascareta higiènica i ulleres (o mascareta facial), guants i bata

- Cal establir mesures higièniques a les aules per tal que:
 - Es netegin de manera reforçada abans que hi entri l'alumnat i el professorat. Les taules, cadires, etc. s'han de netejar amb lleixiu i aigua o amb altres desinfectants.
 - Es ventilin (de manera forçada i/o natural) abans del seu ús.
 - En accedir-hi, tothom es renti les mans amb el gel hidroalcohòlic que hi haurà a l'entrada.
 - Ningú no comparteixi material (paper, bolígrafs, etc.).

K. Activitat de l'OSSMA

- Elaborar l'esborrany de Pla de contingència per tal que les persones responsables de la seva aplicació i els agents socials el puguin analitzar, i l'aprovi l'òrgan competent.
 - Informar el personal de la UB .
 - Avaluar el risc general d'acord amb allò establert per les autoritats sanitàries i el risc de les activitats que puguin veure's afectades específicament pel SARS-CoV-2 tan bon punt estiguin identificades.
 - Coordinar l'activitat preventiva amb empreses alienes.
 - Determinar amb caràcter general i, si escau, específic, quins equips de protecció col·lectiva i individual són necessaris d'acord amb les instruccions de les autoritats sanitàries i amb les avaluacions de risc específiques que es duguin a terme.
 - Establir els estàndards que ha de reunir el material de protecció (EPI, material higiènic i/o sanitari) per tal que la Gerència en proveeixi.
 - Detectar i actuar, tant des del punt de vista sanitari com tècnic, en relació amb el PES i els grups vulnerables definits pel Ministeri de Sanitat.
 - Elaborar documentació per informar el personal que accedeix als centres (que faci referència específica a l'evacuació o l'alarma en cas d'emergència).
 - Elaborar tríptics i cartells.
-